Puolustusministeriö
Försvarsministeriet
Ministry of Defence

HE 154/2022 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2023

Pl. 27 Puolustusministeriön hallinnonala

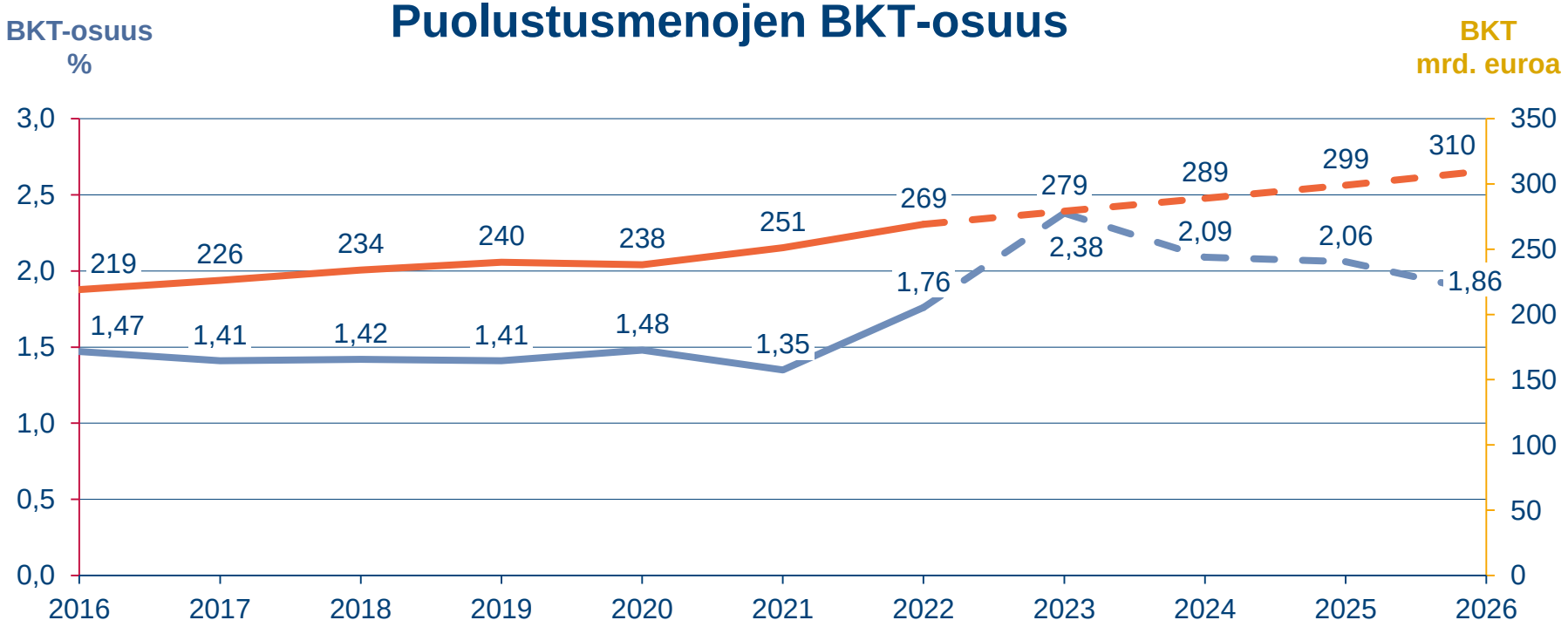
Puolustusvaliokunta
4.10.2022

PLM:n hallinnonalan määrärahat vuoden 2023 talousarvioesityksessä

- Yhteensä n. 6,1 mrd. euroa, josta
  - kehykseen kuuluvia menoja on 5 180 milj. euroa ja
  - kehyksen ulkopuolisia arvonlisäveromenoja 924 milj. euroa.

- Menojen yhteismäärä on 1 002 milj. euroa suurempi kuin vuoden 2022 varsinaisessa talousarviossa.
  - Lisäys johtuu pääosin toimintaympäristön muutoksesta johtuvista tasokorotuksista ja niihin liittyvistä arvonlisäveromenoista.
  - F-35-hankinnan maksuprofiilia on muutettu vastaamaan hankintapäätöstä -506,4 milj. euroa
  - F-35-hankinnassa varaudutaan 271,2 milj. euroa valuuttakurssimenoon.

Puolustusmenojen BKT-osuus

- **Vuoden 2022 BKT-osuus laski koska LTA II 2022:ssa F-35-hankinnan rahoitusta päivitettiin vastaamaan hankintapäätöstä (-1,5 mrd. euroa). Muutos 2,09 % => 1,76 %**
- Vuoden 2023 menot perustuvat hallituksen talousarvioesitykseen ja vuosien 2023−2026 menot julkisen talouden suunnitelmaan (13.4.2022).
- Bruttokansantuotteen kehitysarvio perustuu VM:n kesän 2022 ennusteisiin.

Puolustusministeriö
Försvarsministeriet
Ministry of Defence

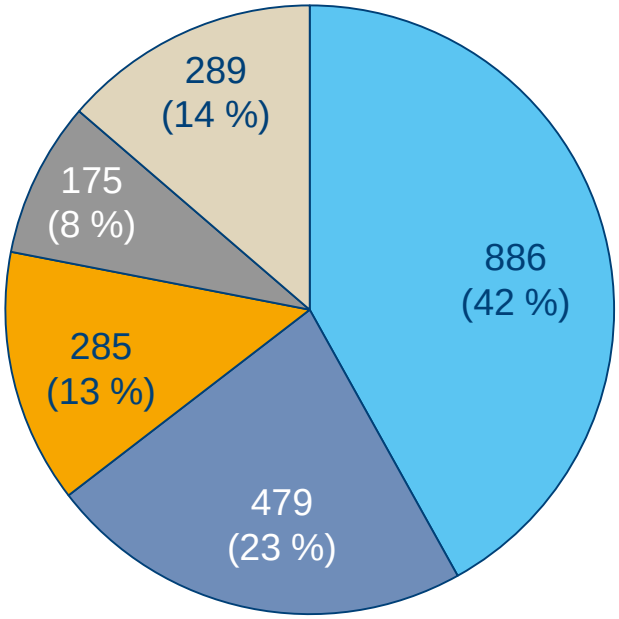
Talousarvioesitys vuodelle 2023

Momentti	TAE 2022	TAE 2023	Muutos	
	1 000 euroa	1 000 euroa	1 000 euroa	%
27.01. Puolustuspolitiikka ja hallinto	**729 303**	**943 315**	**214 012**	**29 %**
27.01.01 (Puolustusministeriön toimintamenot)	16 542	16 646	104	1 %
27.01.21 (PLM:n hallinnonalan tuottavuusmääräraha)	2 875	2 875	0	0 %
27.01.29 (PLM:n hallinnonalan arvonlisäveromenot)	709 886	923 794	213 908	30 %
27.10. Sotilaallinen maanpuolustus	**4 308 337**	**5 096 112**	**787 775**	**18 %**
27.10.01 (Puolustusvoimien toimintamenot)	1 961 003	2 097 208	136 205	7 %
27.10.18 (Puolustusmateriaalihankinnat)	819 862	1 585 192	765 330	93 %
27.10.19 (Monitoimihävittäjien hankinta)	1 522 500	1 405 697	-116 803	-8 %
27.10.50 (Maanpuol.järjestöjen toiminnan tukeminen)	4 972	8 015	3 043	61 %
27.30. Sotilaallinen kriisinhallinta	**64 283**	**63 998**	**-285**	**0 %**
27.30.20 (Sot. kriisinhallinnan kalusto- ja hallintomenot)	64 273	63 988	-285	0 %
27.30.95 (Kurssivaihtelut)	10	10	0	0 %
PLM:n hallinnonala yhteensä	**5 101 923**	**6 103 425**	**1 001 502**	**20 %**

Mitoitusmuutokset vuoden 2022 varsinaiseen talousarvioon verrattuna

Selite	Muutos v. 2022 verrattuna (milj. euroa)
Lisäykset v. 2022 talousarvioon verrattuna yhteensä	**1 543,5**
Toimintaympäristön muutoksesta johtuva tasokorotus	752,6
Ennakoitu valuuttakurssimuutoksen vaikutus (tappio)	271,2
ALV-muutokset	213,9
Monitoimihävittäjien hankinta; kustannustaso- ja ostovoimatarkistus	118,3
Laivue 2020 -hankkeen vuosiosuuden muutos	60,0
Muut hinta- ja kustannustasotarkistukset (pl. HX-hanke)	53,6
Vuoden 2022 toiseen lisätalousarvioon sisältyneet menoajoitusmuutokset	39,3
Palkkausten tarkistukset	17,1
Ilmavoimien tukikohtien kehittäminen, menoajoitusmuutos (LTA4 2021)	11,8
Muut lisäykset	5,8
Vähennykset v. 2021 talousarvioon verrattuna yhteensä	**-540,7**
F-35-hankkeen rahoitusprofiilin päivitys vastaamaan hankintasopimuksia	-506,4
Vuoden 2021 kolmanteen lisätalousarvioon sisältyneet menoajoitusmuutokset (pl. Laivue)	-15,9
Määrärahatason vähennys 0,7 hoitajamitoituksen rahoittamiseksi	-5,0
JTS-miljardin tuottavuussäästö	-4,8
Käyttösuunitelmakohtien muutokset	-4,0
Matkustussäästö	-2,2
Muut vähennykset	-2,5
Muutokset v. 2021 talousarvioon verrattuna yhteensä (netto)	**1 001,5**

Momentti 27.10.01 (Puolustusvoimien toimintamenot) – bruttomenot yhteensä 2 097 milj. euroa

- **Palkkausmenot**
- **Materiaalin kunnossapito ja joukkojen varustaminen (pl. palkat)**
- **Kiinteistömenot**
- **Asevelvollisten koulutus ja ylläpito (pl. palkat)**
- **Muut toimintamenot**

Vuoden 2023 toimintamenojen tilausvaltuus:

- Valtuuden enimmäismäärä on **112,7 milj. euroa**.
- **Menot ajoittuvat vuosille 2023-2028**.

Valtuudella turvataan käytettävyystavoitteiden edellyttämät järjestelmien huolto- ja ylläpitosopimukset, pitkän toimitusajan varaosahankinnat sekä muut tarvittavat palvelut ko. vuosille.

Vuoden 2023 talousarvioesitys **sisältää sotilaallisen toimintaympäristön muutoksesta johtuvan tasokorotuksen (111,2 milj. euroa), jolla parannetaan puolustuskykyä**
- lisäämällä Puolustusvoimien henkilöstömäärää,
- lisäämällä kertausharjoituksissa koulutettavien määrää,
- nostamalla materiaalin kunnossapidon tasoa sekä
- varmistamalla toiminnan ja valmiuden ylläpito ja säätely

ja katetaan energian hinnannoususta tiedossa olevia lisäkustannuksia.

Aiemmin hyväksytyt tilausvaltuudet vuonna 2023 (1 283,5 milj. euroa)

- **PVPAR 2022** **vuosi 2023: 655,7 milj. euroa**
  - yhteensä vuodesta 2023 lähtien: **1 738,7 milj. euroa**
  - Valtuus käytetään puolustuskyvyn materiaaliseen vahvistamiseen toimintaympäristön vaatimusten mukaisesti. Muun muassa panssarintorjunta- ja ilmatorjunta-aseistus, taistelijan varusteet, tykistön ampumatarvikkeet, kenttähuoltomateriaalia sekä meri- ja ilmapuolustuksen ohjuksia.

- **PVKEH 2022** **vuosi 2023: 50,7 milj. euroa**
  - yhteensä vuodesta 2023 lähtien: **107,0 milj. euroa**
  - Valtuudella muun muassa hankitaan ampumatarvikkeita, tykistökalustojen korvaaminen, täydennetään logistiikkajärjestelmää, hankitaan simuloitu taisteluympäristö

- **PVKEH 2021** **vuosi 2023: 253,0 milj. euroa**
  - yhteensä vuodesta 2023 lähtien: **555,9 milj. euroa**
  - Valtuudella muun muassa hankitaan ampumatarvikkeita, turvataan Hornetin elinkaarta ja toteutetaan PVERP 2.0 -toiminnanohjausjärjestelmän kehitystä

- **PVKEH 2020** **vuosi 2023: 7,7 milj. euroa**
  - yhteensä vuodesta 2023 lähtien: **22,2 milj. euroa**
  - Valtuudella mm. päivitetään panssaroitua pyöräajoneuvokalustoa, hankitaan pioneerimateriaalia sekä korvataan koulutuksessa käytettävää räjähde- ja tulenkuvausjärjestelmää.

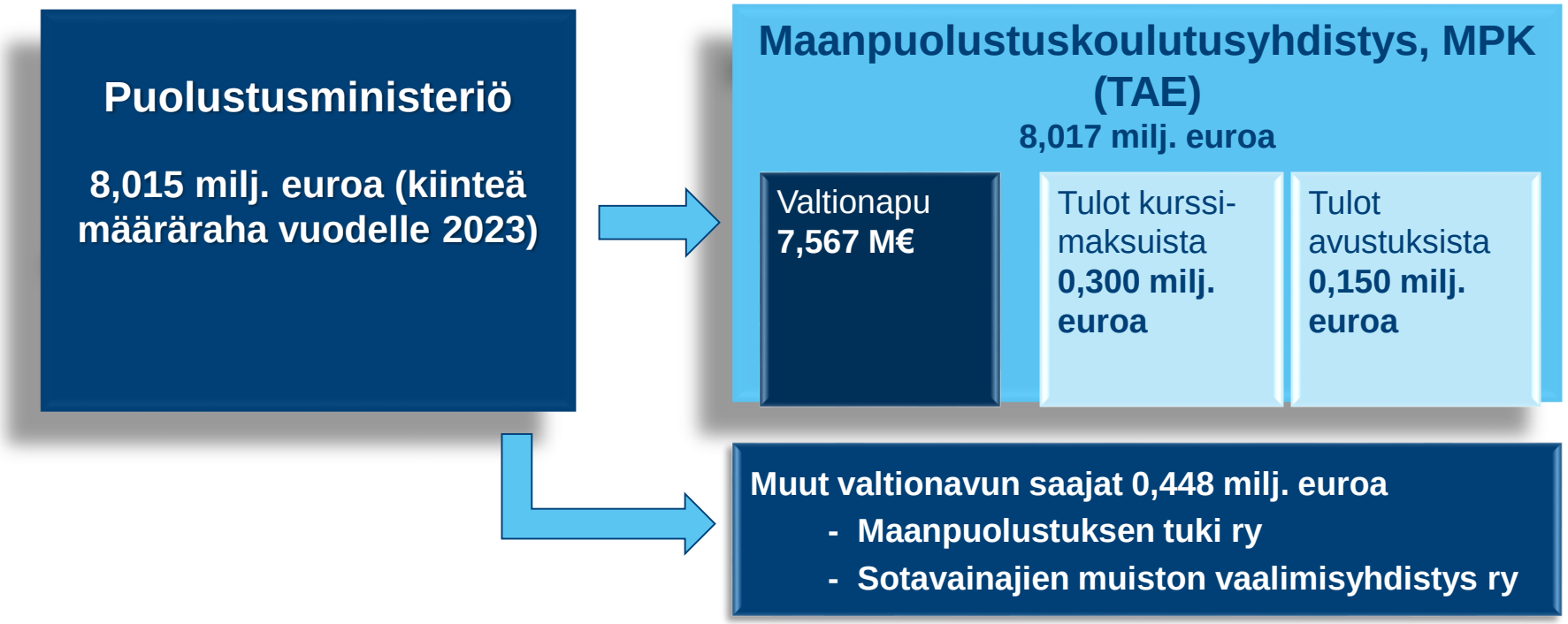
- **PVKEH 2018** **vuosi 2023: 281,1 milj. euroa**
  - yhteensä vuodesta 2023 lähtien: **755,4 milj. euroa**
  - Valtuus sisältää pääosan Laivue 2020 -hankkeesta. Muita suurimpia alkavia hankkeita ovat merivoimien Laivue 2000 MLU, pintatorjuntaohjusjärjestelmä 2020, maapuolustuksen infrastruktuuri ja sotilastiedustelun maalittamistuki.

- **PVKEH 2017** **vuosi 2023: 35,3 milj. euroa**
  - yhteensä vuodesta 2023 lähtien: **88,1 milj. euroa**
  - Valtuudella jatketaan alueellisten joukkojen suorituskykyjen kehittämistä, jatketaan Hornetin ja Hawkin elinkaarien turvaavia hankkeita sekä hankitaan ampumatarvikkeita.

Momentti 27.10.19 (Monitoimihävittäjien hankinta) - yhteensä 1 406 milj. euroa

- Momentin rahoitusprofiilin on tehty -506,4 milj. euron päivitys, jotta se vastaa F-35-järjestelmän hankintasopimuksia
- Indeksimenojen lisäys 99,6 milj. euroa on hankintasopimusten (Foreign Military Sales) mukainen ennakoitu indeksimeno.
- Ostovoimatarkistus 18,7 milj. euroa korjaa käyttämättömänä siirtyvän määrärahan vastaamaan sen vuoden hintatasoa, jolloin kassameno toteutuu vuoteen 2034 mennessä.
- Ennakoitu valuuttakurssimeno 271,2 milj. euroa perustuu oletukseen siitä, että euron kurssi dollariin olisi 1 EUR = 1,00 USD.

Momentti 27.10.50
(Maanpuolustusjärjestöjen toiminnan tukeminen)

- Tuki myönnetään valtionavustuksena hakumenettelyn kautta
- PLM:n haku auki loka-marraskuussa, päätökset 1/2023 talousarvion tullessa voimaan

Momentti 27.30.20 (Sotilaallisen kriisinhallinnan kalusto- ja hallintomenot) – yhteensä 63,988 milj. euroa

- Vuoden 2023 **talousarvioehdotuksen** mukaisesti
- Muutoksia käyttösuunnitelmakohtiin (UM & PLM)
- Vuoden 2023 kriisinhallinnan kehittämisohjelman tilausvaltuus, KRIHAKEHO 2023
  - 20 milj. euroa vuosille 2023-2026
  - Hankitaan hankkia 20 kpl 6x6 panssariajoneuvoja
- Afganistanin operaatio on päättynyt. Määrärahatarve on korvaaviin hankintoihin.

Sotilaallisen kriisinhallinnan määrärahat TAE23 (1 000 euroa)

Käyttösuunnitelmakohta	UM 24.10.20	PLM 27.30.20	Yhteensä
Libanonin kriisinhallintaoperaation menot (UNIFIL)	17 130	10 974	28 104
Irakin koulutusoperaation menot	7 373	7 361	14 734
Suomen Kosovon kriisinhallintajoukon menot	2 179	1 372	3 551
EU:n Malin koulutusoperaatio	1 405	1 150	2 555
Muut pienemmät kriisinhallintaoperaatiot yhteensä	5 564	5 378	10 942
Yhteiset menot	6 569	9 625	16 194
Kriisinhallinnan joukkojen kehittämisohjelma		16 000	16 000
Varalla	10 460	12 128	22 588
YHTEENSÄ	**50 680**	**63 988**	**114 668**

Sotilaallisen kriisinhallinnan arviovahvuudet

Operaatio, joukko	**2023**
Kosovo, KFOR	21
Afganistan, RS	0
Sotilastarkkailijat yms.	17
EU:n Somalian koulutusoperaatio	10
EU:n Malin koulutusoperaatio	12
YK:n Malin operaatio, MINUSMA	10
Libanon, UNIFIL	200
Irak, OIR	75
EUNAVFOR Välimeren operaatio	10
Irakin koulutusoperaatio, NMI	5
EU:n Mosambikin koulutusoper.	5
Operaatiot yhteensä (hlöä)	**365**